

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за перше півріччя 2014 року

Станом на 30.06.2014 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 395 фінансові компанії
- 255 юридичних осіб (лізингодавців)
- 481 ломбардів

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 30.06.2012	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Темпи приросту, %	
				30.06.2013/30.06.2012	30.06.2014/30.06.2013
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	261	330	395	26,4	19,7
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	24753,5	39704,8	42441,1	60,4	6,9
Власний капітал, (млн. грн.)	12131,4	19519,2	14209,2	60,9	-27,2
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	17842,7	15948,8	20042,3	-10,6	25,7
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	228	254	255	11,4	0,4
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	39673,0	44541,6	59445,2	12,3	33,5
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	21672	23478	26237	8,3	11,8
Вартість договорів фінансового лізингу (млн. грн.), укладених за звітний період	6749,4	3456,8	3431,5	-48,8	-39,5
Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за звітний період	2552	3452	3740,0	35,3	-40,5
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	461	478	481	3,7	0,6
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 435,1	1 526,6	1269,6	6,4	-16,8
Власний капітал, (млн. грн.)	919,0	921,6	807,4	0,3	-12,4
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	4 392,4	4 090,3	3313,2	-6,9	-19,0
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	4 325,5	4 035,1	3193,4	-6,7	-20,9
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	5 390,6	5 275,8	4763,1	-2,1	-9,7

Послуги фінансових компаній

Станом на 30.06.2014 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 395 фінансових компаній, що на 65 установ (або на 19,7%) більше порівняно з відповідною датою 2013 року (станом на 30.06.2013 – 330 фінансових компаній).

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за перше півріччя 2012 - перше півріччя 2014рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Інформація про обсяги та види фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН, перше півріччя 2012 - перше півріччя 2014рр., млн. грн.

Вид фінансової послуги	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Темпи приросту (Перше півріччя 2014/Перше півріччя 2013)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	177,2	577,8	1428,5	850,7	147,2
Надання позик	251,1	616,7	1047,2	430,5	69,8
Надання порук (поручительств)	0,3	6,0	0,0	-6,0	-100,0
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	0,8	3,8	2,3	-1,5	-39,5
Надання гарантій	127,0	211,4	16,3	-195,1	-92,3
Факторинг	5 513,2	2 429,4	6843,5	4 414,1	181,7
Операції з обміну валют	5 642,6	4 521,2	272,1	-4249,1	-94,0
Операції з переказу грошових коштів	4 638,8	5 514,2	6403,8	889,6	16,1
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	79,1	266,5	181,9	-84,6	-31,7

За підсумками першого півріччя 2014 року відбулося збільшення активів фінансових компаній на 6,9 % (2736,3 тис. грн.) та збільшення обсягів фінансових послуг на 25,7 % (4093,5 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2013 року. Зниження продемонстрував показник власного капіталу фінансових компаній на 27,2 % (5310,0 тис. грн.).

Скорочення відбулося за такими видами фінансових послуг:

- надання порук (поручительств) на 100,0% (6,0 млн. грн.);
- надання гарантій на 92,3 % (195,1 млн. грн.);
- операції з обміну валют на 94,0 % (4249,1 млн. грн.);

- адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на 31,7 % (84,6 млн. грн.);
- фінансовий лізинг на 39,5 % (1,5 млн. грн.);

Разом з тим, відбулося збільшення обсягів надання фінансових послуг з факторингу в 2,8 рази (на 4414,1 млн. грн.), надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів в 2,5 рази (на 850,7 млн. грн.), надання позик в 1,7 рази (на 430,5 млн. грн.) та операцій з переказу грошових коштів в 1,2 рази (на 889,6 млн. грн.).

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 30.06.2014 47 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном згідно із законодавством, Правилами фонду та договору управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 30.06.2014 становить 12 485 осіб, з яких 12 391 - фізичних та 94 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

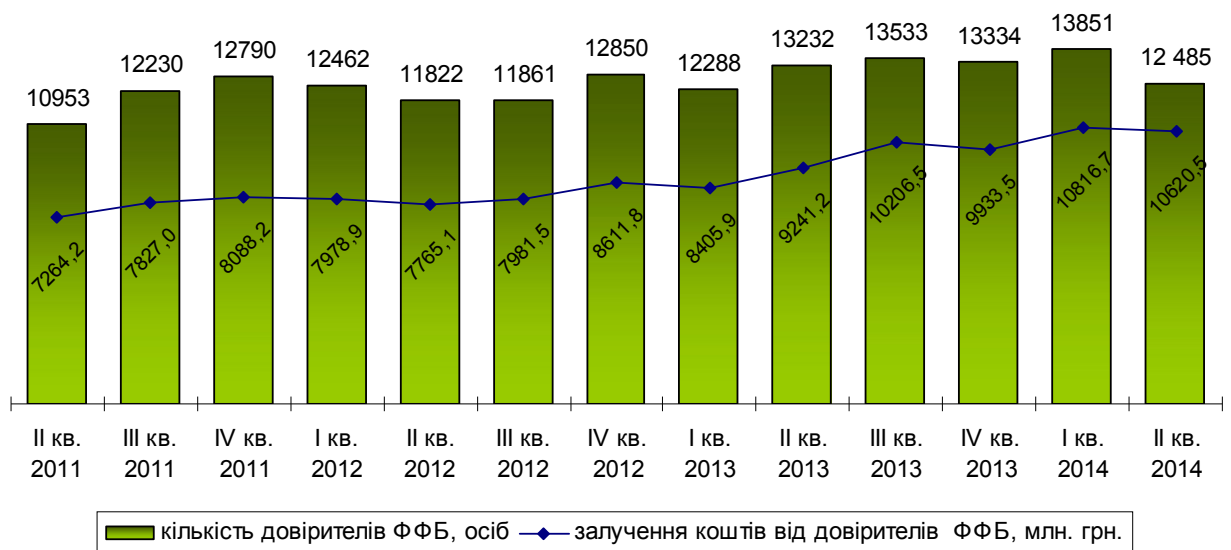

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ за перше півріччя 2011 – перше півріччя 2014 рр.

Протягом першого півріччя 2011 – першого півріччя 2014 років спостерігається коливання кількості довіритель ФФБ та надходжень коштів до ФФБ. Станом на 30.06.2014 кількості довіритель ФФБ зменшилась на 5,6% (747 осіб) і становить 12 485 осіб порівняно з аналогічним періодом 2013 року. Обсяг залучених коштів від довіритель ФФБ становить 10620,5 млн. грн., збільшився на 14,9 % (747,0 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 30.06.2014 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 15 фінансових компаній, із яких лише 4 створили 7 ФОНів (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 30.06.2012	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014
Кількість виданих дозволів	14	15	15
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	6	6	7

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 30.06.2014 становить 15 фізичних осіб.

Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) наведена на рис. 2.

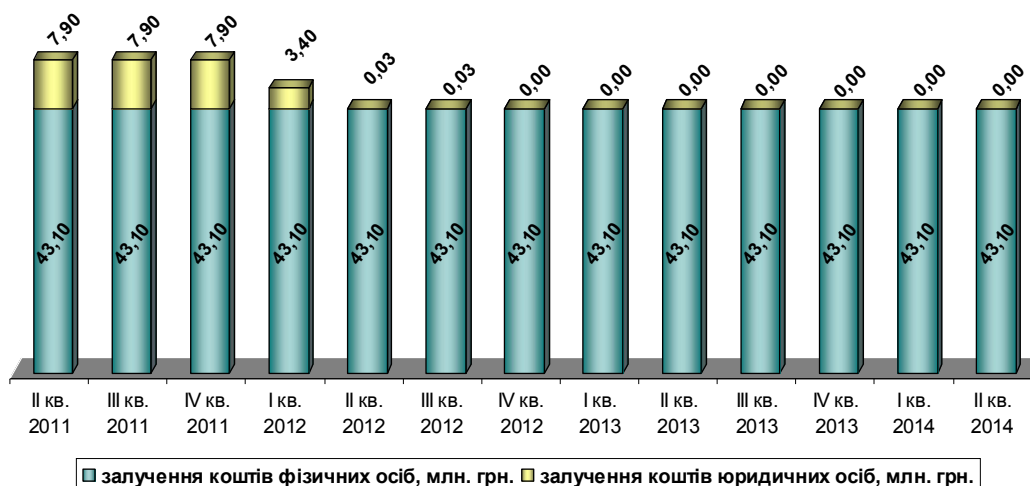

Рис. 2. Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) за перше півріччя 2011 - перше півріччя 2014 рр.

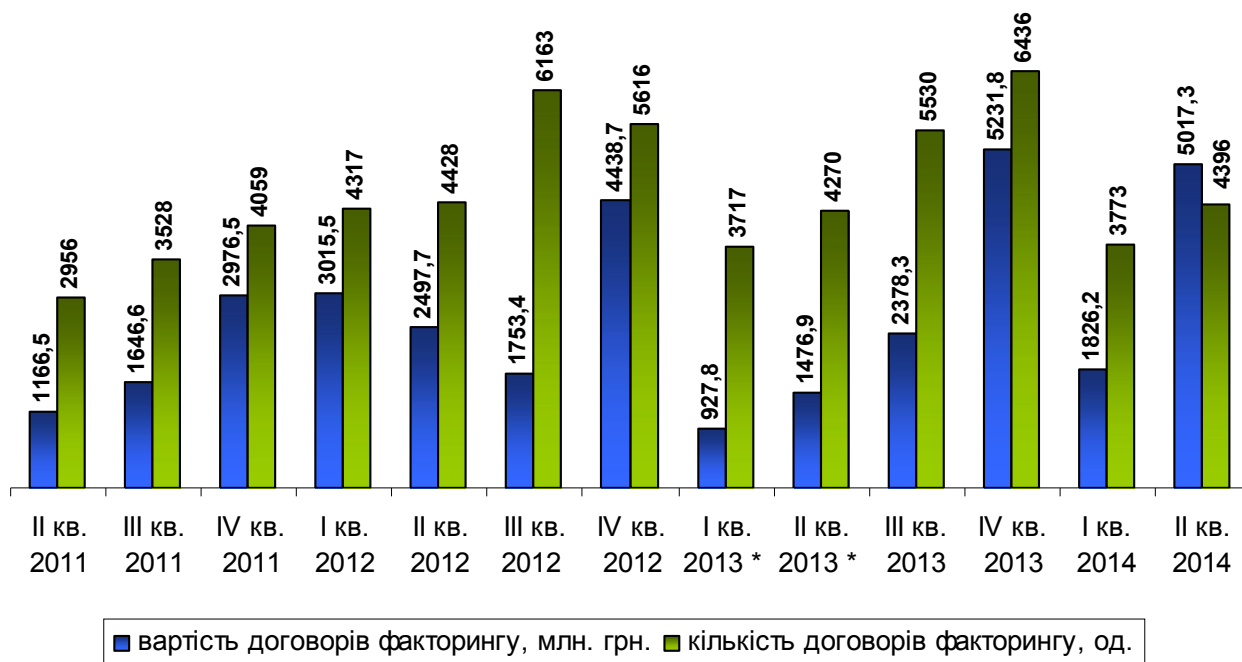
Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є

власниками сертифікатів ФОН, станом на 30.06.2014 становить 43,1 млн. грн. та протягом першого півріччя 2011 – першого півріччя 2014 років не змінюється.

Факторинг

Станом на 30.06.2014 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 175 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом першого півріччя 2014 року фінансові компанії уклали 8169 договорів факторингу на загальну суму 6843,5 млн. грн., виконали 9491 договорів на суму 5204,3 млн. грн. Діючими на кінець першого півріччя 2014 року залишалася 5725 договори факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 3.

*Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу
За перше півріччя 2011- перше півріччя 2014 рр.*

За результатами I півріччя 2014 року порівняно з відповідним періодом 2013 року відбулося збільшення на 184,6% (4438,8 млн. грн.) операцій факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів збільшилась на 2,3 % (на 182 од.).

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Дані про джерела фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 3 та зображені на рис. 4.

* Показники за I кв. 2013 та II кв. 2013 відображені за уточненими даними.

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Темпи приросту (Перше півріччя 2014/ Перше півріччя 2013)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	3 890,1	1 367,1	4080,6	2713,5	198,5
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	603,0	150,9	137,7	-13,2	-8,7
Банківські кредити	777,5	871,1	2523,4	1652,3	189,7
Інші джерела	242,6	39,6	101,3	61,7	155,8
Всього	5 513,2	2 429,4	6843,5	4414,1	181,7

На фоні загального збільшення операцій факторингу у вартісному виразі обсяг джерел фінансування факторингових операцій продемонстрував суттєвий приріст. Обсяг фінансування факторингових операцій за рахунок власних коштів станом на 30.06.2014 збільшився у три рази (до 4080,6 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2013 року. Обсяг банківських кредитів станом на 30.06.2014 збільшився в 2,9 рази (до 2523,4 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2013 року. Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) станом на 30.06.2014 зменшився на 8,7% (до 137,7 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2013 року.

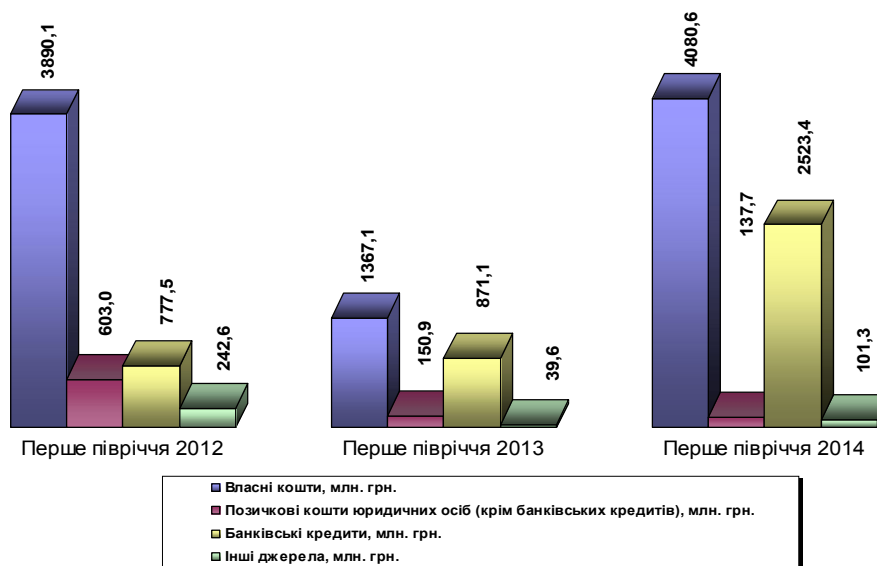

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій за перше півріччя 2012 - перше півріччя 2014 рр. є досить нестійкою та істотно

коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За перше півріччя 2014 року частка власних коштів становить 59,6% і є найбільшою в структурі джерел фінансування, що на 3,3 відсоткові пункти вище даного показника за відповідний період минулого року (56,3%).

Станом на 30.06.2014 частка банківських кредитів становить 36,9%, що на 1,0 відсотковий пункт більше ніж за відповідний період минулого року (35,9%).

Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2013 року зменшився на 4,2 відсоткові пункти та становить 2,0% від загальної суми джерел фінансування.

На 10 факторингових компаній, перших за обсягом надання послуг, припадає 70,9 % від загального обсягу факторингових послуг. На частку 3 компаній припадає 35,5 % від загального обсягу факторингу (табл. 4).

Таблиця 4

Групування перших за обсягом наданих послуг факторингових компаній за перше півріччя 2014 рік

	Розмір фінансового активу, що є предметом договору факторингу, млн. грн.	Частка, %
ТОР 3	2429,5	35,5
ТОР 5	3401,7	49,7
ТОР 10	4855,6	70,9
Всього по ринку	6843,5	100,0

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 5 та зображено на рис. 5.

Таблиця 5

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн .грн.

Назва галузі	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Темпи приросту (Перше півріччя 2014/Перше півріччя 2013)	
				Абсолютний	%
Будівництво	1,4	1,6	66,2	64,6	4037,5
Добувна промисловість	0,0	0,0	0,1	0,1	100,0
Легка промисловість	11,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Машинобудування	137,4	0,3	0,0	-0,3	-100,0
Металургія	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Сільське господарство	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Сфера послуг	1021,5	34,7	62,5	27,8	80,1
Транспорт	0,0	0,0	3,0	3,0	100,0
Харчова промисловість	48,3	47,2	45,2	-2,0	-4,2
Хімічна промисловість	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші	4291,8	2345,0	6666,7	4321,7	184,3
Всього	5513,2	2 429,4	6843,5	4414,1	181,7

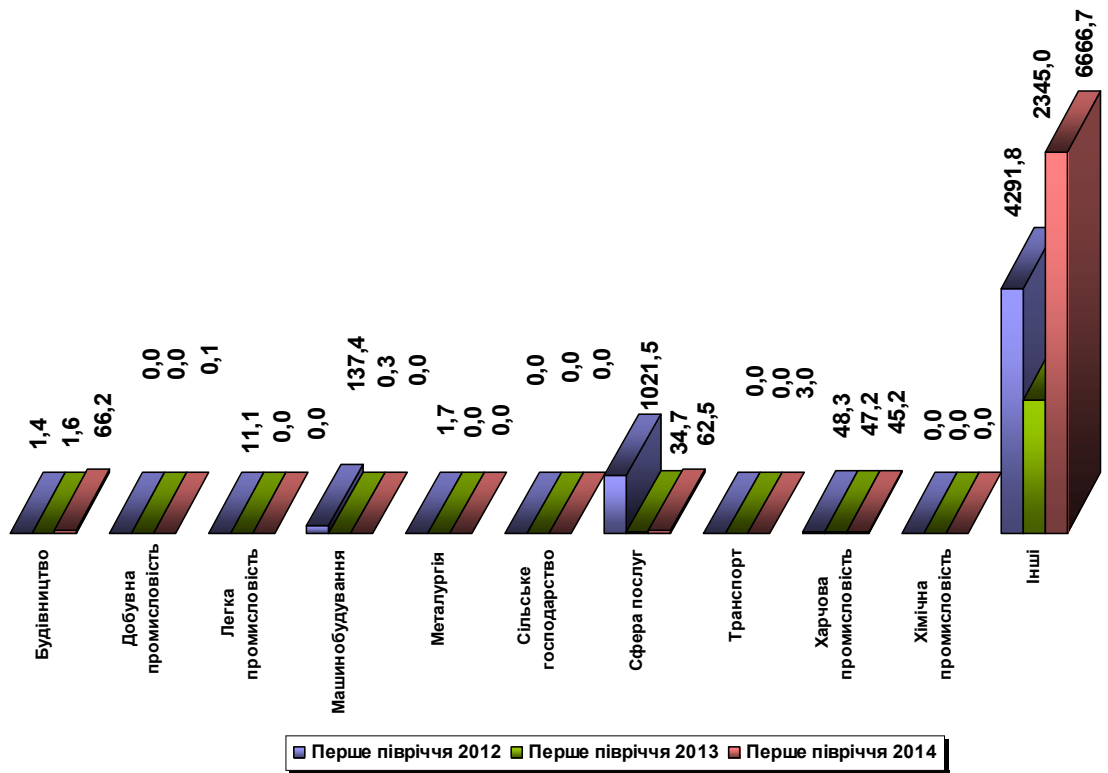

Рис. 5. Розподіл укладених договорів факторингу за галузями за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр.

За перше півріччя 2014 року порівняно з аналогічним періодом 2013 року відбулося загальне збільшення суми договорів факторингу у 2,8 рази (4414,1 млн. грн.). Збільшились укладені договори за такими галузями, як: будівництво - у 41,4 рази (64,6 млн .грн.) та сфера послуг - у 1,8 рази (27,8 млн .грн.).

В той же час, укладено договори факторингу за галузями, по яких протягом першого півріччя 2012 та першого півріччя 2013 не укладалися договори, а саме: транспортна сфера – 3,0 млн. грн., добувна промисловість – 0,1 млн. грн.,

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Станом на 30.06.2014 ліцензії на право здійснення переказу коштів небанківськими фінансовими установами мають 14 фінансових компаній.

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр. наведено в табл. 6.

Таблиця 6

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Темпи приросту (Перше півріччя 2014/Перше півріччя 2013)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	5 642,6	4 521,2	272,1	-4 249,1	-94,0
Операції з переказу грошових коштів	4 638,8	5 514,2	6403,8	889,6	16,1
Всього	10 281,4	10 035,4	6675,9	-3 359,5	-33,5

За перше півріччя 2014 року спостерігається зменшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків на 33,5% (3359,5 млн. грн.), порівняно з аналогічним періодом 2013 року. Суттєво скоротились операції з обміну валют на 94% (4249,1 млн. грн.), але відбулось збільшення операцій з переказу грошових коштів на 16,1% (889,6 млн. грн.), порівняно з відповідним періодом минулого року.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (Перше півріччя 2014/Перше півріччя 2013)	
	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Абсолютний	%
фінансовий лізинг	7 466,9	4 479,8	2584,4	-1 895,40	-42,3
поштовий переказ	3 987,3	4 304,2	3604,8	-699,40	-16,2
Всього	11 454,2	8 784	6189,2	-2 594,80	-29,5

Дані таблиці 7 свідчать про:

- тенденцію спаду на 16,2% або на 699,4 млн. грн. фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту;

- скорочення послуг фінансового лізингу на 42,3 % або на 1 895,40 млн. грн.

Фінансовий лізинг

Станом на 30.06.2014 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 255 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 171 фінансову компанію, що надають послуги фінансового лізингу.

Таблиця 8

Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу

Тип установи	Станом на 30.06.2012	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014
Юридичні особи – лізингодавці	228	254	255
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	86	116	171

Протягом першого півріччя 2014 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 3751 договорів фінансового лізингу на суму 3433,8 млн. грн. Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 2586,7 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 30.06.2014 становить 59,5 млрд. грн.

Близько 99,9% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (таблиця 9).

Таблиця 9

Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр.

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
Перше півріччя 2012 р.	9 519,0	0,8	6 223	2
Перше півріччя 2013 р.	5 182,0	3,8	5 661	15
Перше півріччя 2014 р.	3 431,5	2,4	3 740	11

За підсумками першого півріччя 2014 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 1925 одиниці (33,9%) порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 1751,9 млн. грн. (33,8%).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом першого півріччя 2012 – першого півріччя 2014 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 6.

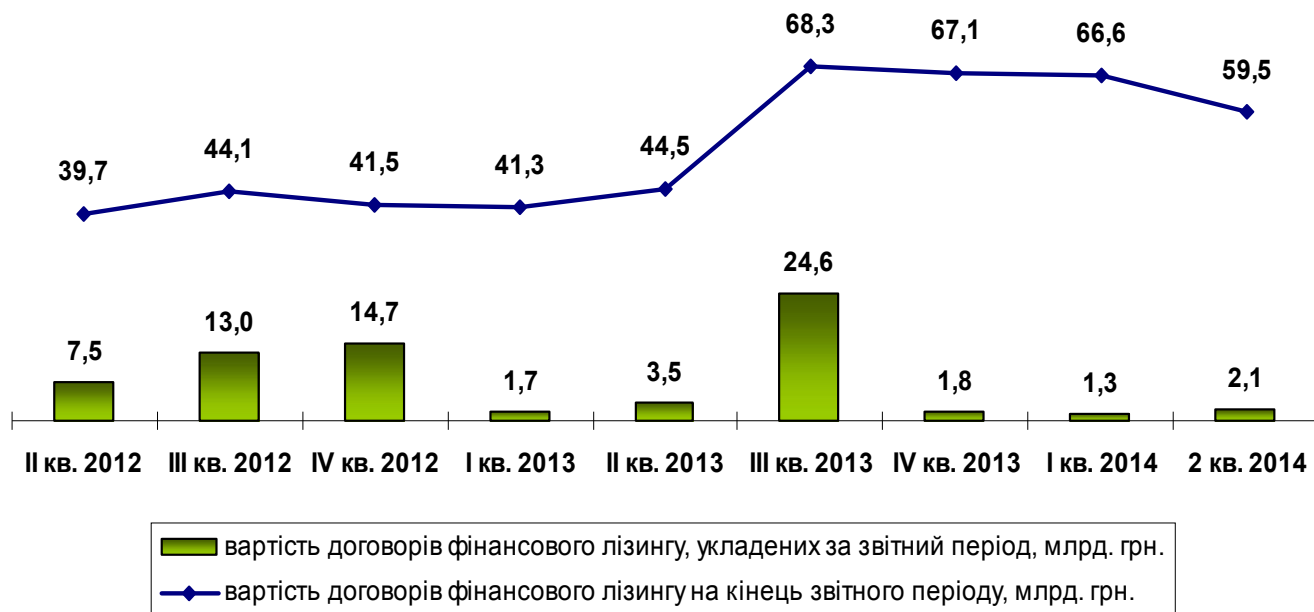

Рис. 6. Динаміка надання послуг фінансового лізингу за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр.

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 10.

Таблиця 10

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями станом на 30.06.2012 та 30.06.2014 млн. грн.

Назва галузі	Станом на 30.06.2012	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Темпи приросту (30.06.2014/30.06.2013)	
				Абсолютний	%
будівництво	2198,4	2079,2	1975,6	-103,6	-5,0
добувна промисловість	715,5	1796,6	1640,2	-156,4	-8,7
легка промисловість	84,4	147,7	121,9	-25,8	-17,5
машинобудування	241,0	226,8	254,3	27,5	12,1
металургія	126,1	128,6	51,4	-77,2	-60,0
сільське господарство	6317,2	10440,8	10130,9	-309,9	-3,0
сфера послуг	2144,9	1420,3	1117,0	-303,3	-21,4
транспорт	24244,8	24157,5	39874,5	15717,0	65,1
харчова промисловість	351,0	522,3	595,5	73,2	14,0
хімічна промисловість	63,2	102	78,8	-23,2	-22,7
інші	3212,0	3538,7	3623,3	84,6	2,4
Всього	39697,4	44560,4	59463,3	14902,9	33,4

За підсумками першого півріччя 2014 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

- транспортна галузь, вартість договорів становить 39874,5 млн. грн., (станом на 30.06.2013 – 24157,5 млн. грн., ріст на 65,1% (15717,0 млн. грн.));
- сільське господарство, вартість договорів становить 10130,9 млн. грн. (станом на 30.06.2013 – 10440,8 млн. грн., зменшення на 3,0% (309,9 млн. грн.));
- будівництво, вартість договорів становить 1975,6 млн. грн. (станом на 30.06.2013 – 2079,2 млн. грн., зменшення на 5,0% (103,6 млн. грн.));
- добувна промисловість, вартість договорів становить 1640,2 млн. грн. (станом на 30.06.2013 – 1796,6 млн. грн., зменшення на 8,7% (156,4 млн. грн.));
- сфера послуг, вартість договорів становить 1117,0 млн. грн. (станом на 30.06.2013 – 1420,3 млн. грн., зменшення на 21,4 % (303,3 млн. грн.));
- харчова промисловість, вартість договорів становить 595,5 млн. грн. (станом на 30.06.2013 – 522,3 млн. грн., ріст на 14,0 % (73,2 млн. грн.));

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 7.

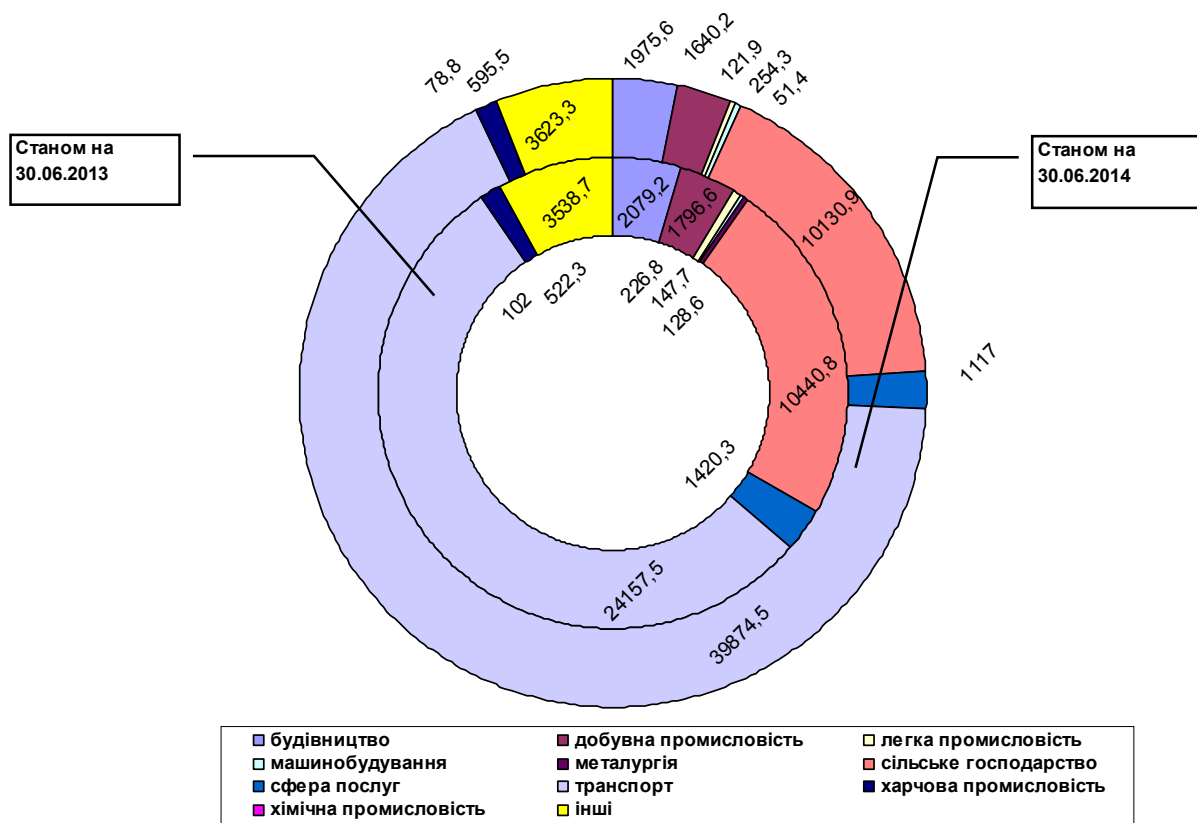

Рис. 7. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 30.06.2013 та 30.06.2014 (млн. грн.)

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 8.

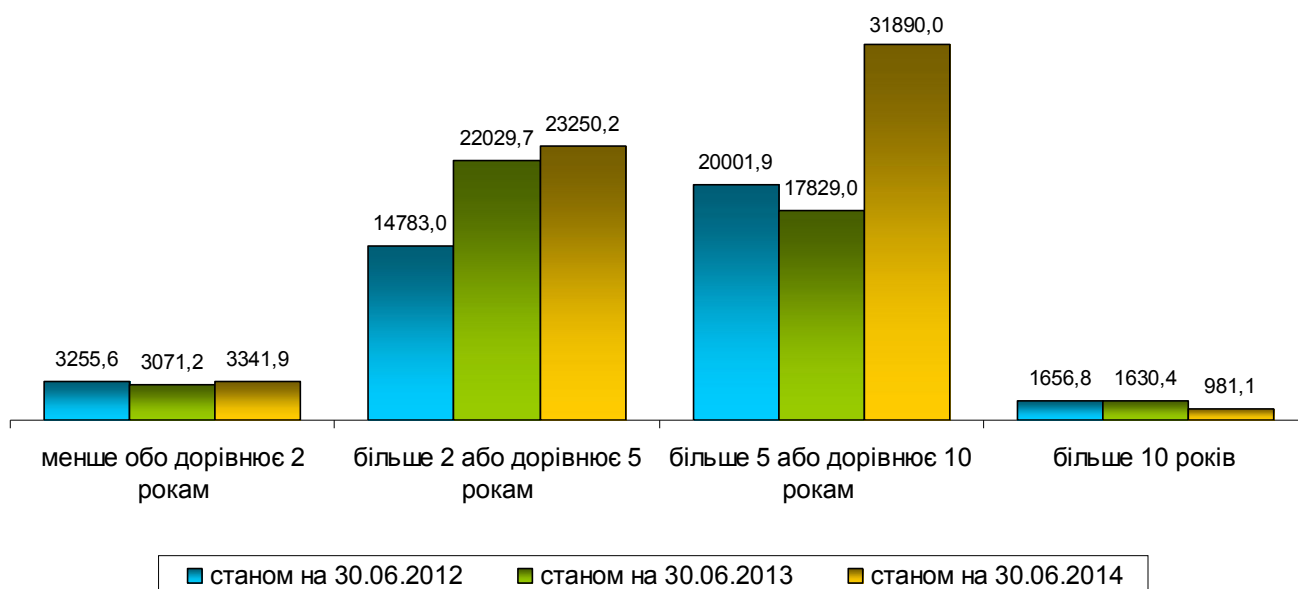

Рис. 8. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на 30.06.2012, 30.06.2013, 30.06.2014 (млн. грн.)

Станом на 30.06.2014 спостерігається тенденція приросту частки довгострокових договорів лізингу (термін дії більше 5 або дорівнює 10 рокам) порівняно з аналогічним періодом минулого року на 78,9 % (з 17 829,0 млн. грн. до 31 890,0 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років збільшилась на 8,8% (з 3071,2 млн. грн. до 3341,9 млн. грн.), від 2 до 5 років збільшилась на 5,5 % (з 22029,7 млн. грн. до 23250,2 млн. грн.), строк яких більше 10 років зменшилась на 39,8% (з 1 630,4 млн. грн. до 981,1 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 11.

Таблиця 11

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням станом на 30.06.2012, 30.06.2013, 30.06.2014 (млн. грн.)

Обладнання	станом на 30.06.2012	станом на 30.06.2013	станом на 30.06.2014	Темпи приросту (30.06.2014/30.06.2013)	
				Абсолютний	%
транспорт	23941,2	25574,9	42337,9	16763,0	65,5
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	1949,0	1297,7	818,9	-478,8	-36,9
друкарське та поліграфічне обладнання	154,7	116,8	66,3	-50,5	-43,2
торговельне та банківське обладнання	41,4	49,1	56,5	7,4	15,1
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	5493,6	8754,1	8514,6	-239,5	-2,7
інші	8117,6	8767,7	7669,1	-1098,6	-12,5

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 30.06.2014:

- транспортні засоби - 42337,9 млн. грн. або 71,2% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2013 року показник збільшився на 65,5 % (16763,0 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 8514,6 млн. грн. або 14,3% від загальної суми договорів. Вартість договорів зменшилась на 2,7 % (239,5 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року.

Вартість договорів фінансового лізингу показали зниження за такими об'єктами як комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання й друкарське та поліграфічне обладнання на 36,9 % та 43,2 % відповідно. Торговельне та банківське обладнання як об'єкт фінансового лізингу продемонстрував приріст на 15,1 % (7,4 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2013 року

Вартість договорів фінансового лізингу за видами обладнання зображено на рис. 9.

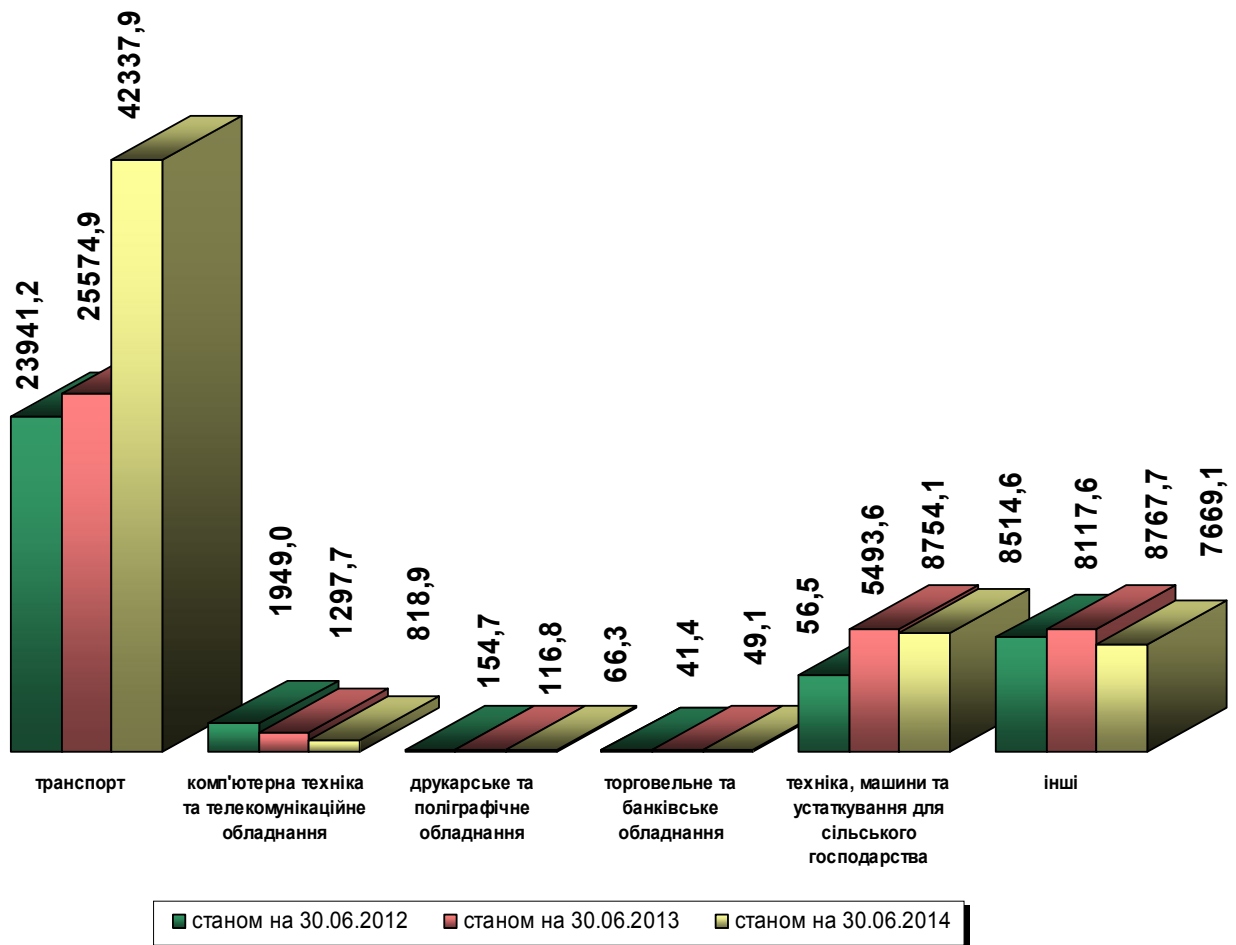

Рис. 9. Розподіл договорів фінансового лізингу за обладнанням станом на 30.06.2012, 30.06.2013, 30.06.2014 (млн. грн.)

Джерела фінансування лізингових операцій за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2014 рр., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 12.

Таблиця 12

*Розподіл джерел фінансування лізингових операцій
за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2014 рр. млн. грн.*

Джерела фінансування	Перше півріччя 2013 рік				Перше півріччя 2014 рік			
	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
Власні кошти	591,7	16,7	1,7	45,9	626,3	24,2	1,3	60,9
Позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити	2 837,8	80,1	1,0	27,1	1889,4	73,1	0,0	0,0
Залучені кошти	5,6	0,2	1,0	27,0	29	1,1	0,0	0,0
Інші джерела	104,8	3,0	0,0	0,0	40,1	1,6	0,9	39,1
Всього	3 539,9	100,0	3,7	100,0	2584,6	100,0	2,3	100,0

За перше півріччя 2014 року загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 2586,9 млн. грн., що на 956,7 млн. грн. або на 27,0% менше порівняно з відповідним періодом 2013 року. У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займають позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити. Станом на 30.06.2014 даний показник становить 1889,4 млн. грн. або 73,1 %.

Ломбарди

Станом на 30.06.2014 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 481 ломбард, що на 3 установи (або на 0,6%) більше порівняно з відповідною датою 2013 року (станом на 30.06.2013 – 478 ломбардів). Тенденція зростання кількості ломбардів пов'язана із забезпеченням ними першочергових потреб громадян у грошових коштах.

Основні показники діяльності ломбардів перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр. наведені в таблиці 13.

Таблиця 13

Показники діяльності ломбардів за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр.

Показники	Перше півріччя 2012	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Темпи приросту			
				Перше півріччя 2013/ Перше півріччя 2012		Перше півріччя 2014/ Перше півріччя 2013	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	461	478	481	17,0	3,7	3,0	0,6
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	4 392,4	4 090,3	3 313,2	-302,1	-6,9	-777,1	-19,0
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	5 390,6	5 275,8	4 763,1	-114,8	-2,1	-512,7	-9,7
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	4 325,5	4 035,1	3 193,4	-290,4	-6,7	-841,7	-20,9
<i>погашено за рахунок майна, наданого в заставу</i>	375,3	233,6	216,9	-141,7	-37,8	-16,7	-7,1
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	519,6	339,3	486,6	-180,3	-34,7	147,3	43,4

Дані таблиці 13 свідчать про скорочення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за перше півріччя 2014 року порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Такі показники як, сума наданих фінансових кредитів під заставу, кількість наданих фінансових кредитів під заставу, сума погашених фінансових кредитів зменшилася на 19,0 %, 9,7 % та 20,9 % відповідно. Показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу показав збільшення на 43,4 %.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за перше півріччя 2014 року становить 196,7 % (перше півріччя 2013 року – 206,1 %).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 14).

**Показники фінансового стану ломбардів
за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014рр.**

Показники	Станом на 30.06.2012	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Темпи приросту 30.06.2014/ 30.06.2013	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	998,9	1 118,4	954,3	-164,1	-14,7
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	779,6	877,4	701,3	-176,1	-20,1
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	16,3	24,5	30,6	6,1	24,9
Статутний капітал, (млн.грн.)	834,1	826,7	779,6	-47,1	-5,7
Резервний капітал, (млн.грн.)	12,5	12,7	15,4	2,7	21,3
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	156,1	172,5	89,4	-83,1	-48,2
Власний капітал, усього, (млн.грн.)	919,0	921,6	807,4	-114,2	-12,4
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	170,8	193,6	182,1	-11,5	-5,9
Активи по балансу, (млн.грн.)	1 435,1	1 526,6	1269,6	-257,0	-16,8

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів зменшився на 16,8% (257,0 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 30.06.2014 становить 1269,6 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 807,4 млн.грн., що на 12,4 % (114,2 млн. грн.) менше ніж станом на 30.06.2013.

Станом на 30.06.2014 нерозподілений прибуток становить 89,4 млн. грн., порівняно з відповідним періодом 2013 року він зменшився на 48,2 % (83,1 млн. грн.)

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 30.06.2014 зменшився на 14,7% (до 954,3 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 30.06.2014 резервний капітал зріс на 21,3 %, а статутний капітал зменшився на 5,7 % порівняно з аналогічною датою 2013 року та відповідно становлять 15,4 та 779,6 млн. грн.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 15.

**Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави
за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014рр.**

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
	30.06.2012	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2012	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2013/ 30.06.2012		30.06.2014/ 30.06.2013	
							млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	3 973,5	3 565,4	2772,0	90,5	87,2	83,7	-408,1	-10,3	-793,4	-22,3
побутової техніки	389,0	500,1	520,0	8,9	12,2	15,7	111,1	28,6	19,9	4,0
автомобілів	17,9	11,0	8,8	0,4	0,3	0,3	-6,9	-38,5	-2,2	-20,0
нерухомості	5,5	5,3	7,6	0,1	0,1	0,2	0,2	-3,6	2,3	43,4
іншого майна	6,5	8,6	4,9	0,1	0,2	0,1	2,1	32,2	-3,7	-43,0
Всього	4 392,4	4 090,3	3313,2	100,0	100,0	100,0	-302,1	-6,9	-777,1	-19,0

За перше півріччя 2014 року структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. Водночас, при загальному скороченні обсягів кредитування (19,0 %) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 87,2 % до 83,7 %), побутової техніки (з 12,2 % до 15,7 %) та нерухомості (з 0,1 % до 0,2 %).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 10. та рис. 11.

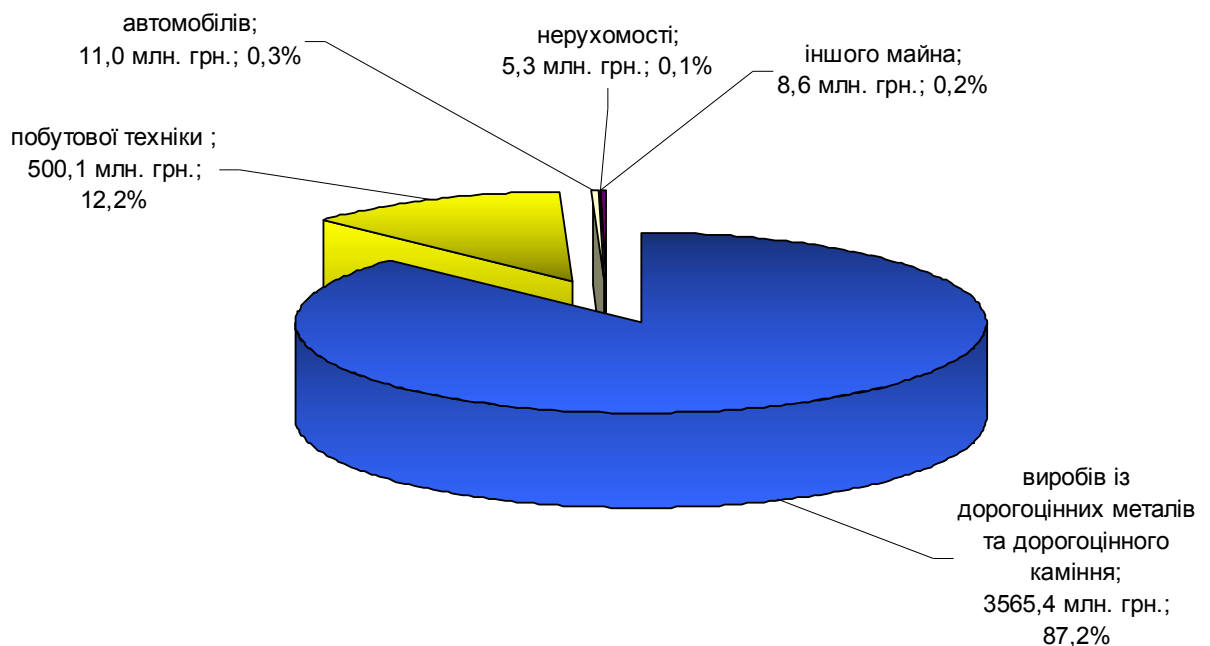

Рис. 10. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 30.06.2013

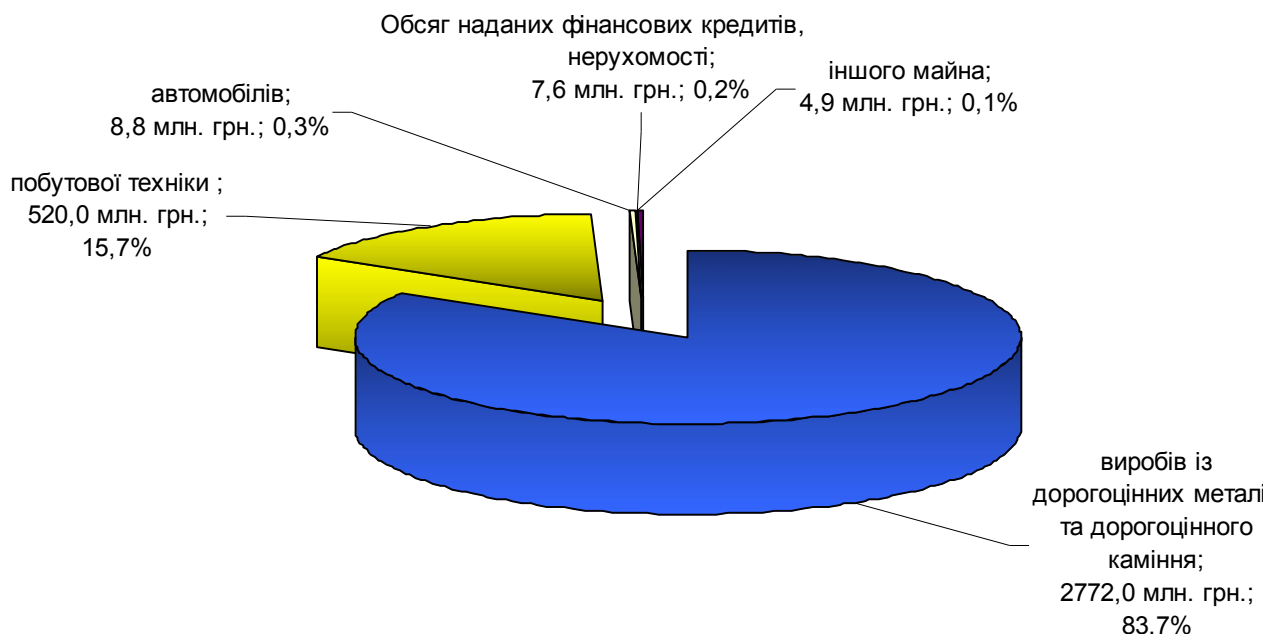

Рис. 11. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 30.06.2014

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння - 83,7% (2772,0 млн. грн.). Порівняно з 30.06.2013 даний показник зменшився на -3,5 відсоткові пункти.

Частка фінансових кредитів під заставу побутової техніки за перше півріччя 2014 року збільшилась на 3,5 відсоткові пункти порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 15,7% (520,0 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2011 – 2013 рр. зображено на рисунку 12.

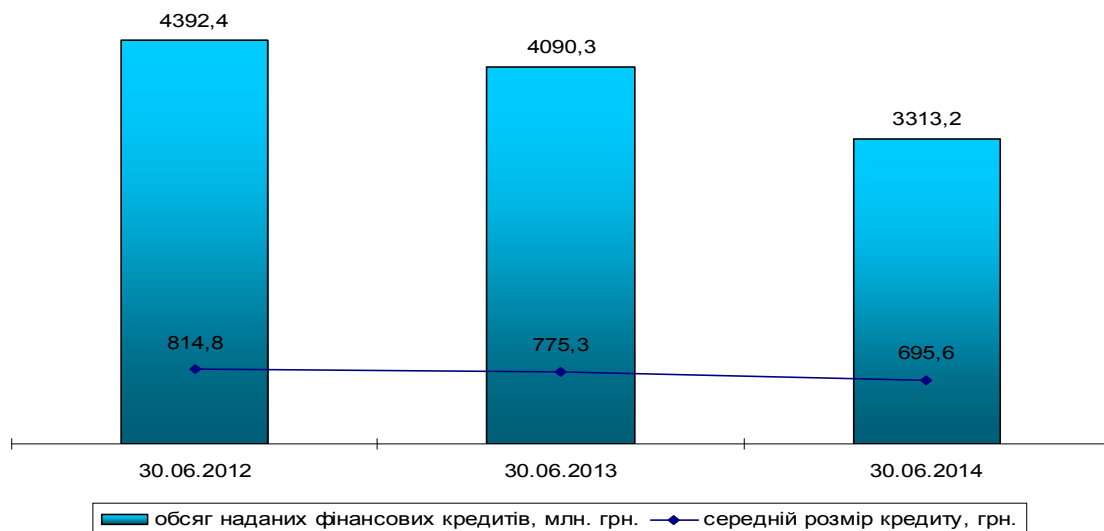

Рис. 12. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014рр.

Ломбарди, порівняно з банками та кредитними спілками, надають значно менші за розмірами кредити. Динаміка обсягу виданих кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2012 – перше півріччя 2014 рр. має тенденцію до зменшення. Обсяг виданих кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2014 року зменшились на 19,0 % та 10,3 % відповідно. Це свідчить про тенденцію до зростання надання кредитів іншими фінансовими установами без оформлення застави.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких, за перше півріччя 2014 року становить 695,6 грн.

Таблиця 16

**Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 30.06.2014**

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	1750,1	52,8	540,1	42,5
ТОР 5	1952,8	58,9	664,5	52,3
ТОР 10	2264,8	68,4	802,0	63,2
ТОР 50	2964,9	89,5	1079,6	85,0
ТОР 100	3167,8	95,6	1175,8	92,6
Всього по ринку	3313,2	100	1269,6	100

Як свідчать дані таблиці 16 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 95,6% від загального обсягу кредитів та 92,6% від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 52,8% від загального обсягу наданих кредитів і 42,5% всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 17.

Таблиця 17

**Інформація про джерела залучення коштів ломбардами
станом на кінець першого півріччя за 2012-2014рр.**

Показники	Станом на 30.06.2012		Станом на 30.06.2013		Станом на 30.06.2014	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:						
від банків	170,8	100	193,6	100	182,1	100
від юридичних осіб (крім банків)	113,5	66,4	136,4	70,5	96,2	52,8
від фізичних осіб	54,6	31,9	55,9	28,9	81,6	44,8
	2,8	1,6	1,3	0,7	4,3	2,4

Дані таблиці 17 свідчать про скорочення загальних обсягів залучених коштів на 5,9 % (11,5 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 182,1 млн. грн.

В господарській діяльності ломбардів зменшується питома вага залучених кредитів від банків на 17,7 відсоткові пункти та становить 96,2 млн. грн.. Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) та від фізичних осіб порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 15,9 та 1,7 відсоткові пункти відповідно, станом на 30.06.2014 становить 81,6 млн.грн. та 4,3 млн.грн.